

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

3 december 1998

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999**

BELEIDSBRIEF

Gelijkekansenbeleid

Gelijke kansen in Vlaanderen

Langzaam ? Maar zeker !

Beleidsprioriteiten 1998-1999

VERSLAG

**namens de Werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen
uitgebracht door de heer Peter De Ridder
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de werkgroep :

Voorzitter : mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Vaste leden :

de heer Jan Béghin, mevrouw Veerle Heeren, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht ;

de heren Peter De Ridder, Peter Dufaux, de heer Guy Swennen ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Karim Van Overmeire ;

mevrouw Gerda Raskin ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Mia De Schamphelaere, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Marc Van Peel ;

de heer Marino Keulen, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

mevrouw Kathy Lindekens, de heer Jef Sleenckx, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh ;

de heren Filip Dewinter, Christian Verougstraete ;

de heer Lieven Dehandschutter ;

mevrouw Vera Dua.

*Zie :***15** (1998-1999)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 12 : Amendementen
- Nr. 13-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting
- Nr. 13-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 13-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport
- Nr. 13-D : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
- Nr. 13-E : Verslag namens de Commissie voor Media-beleid
- Nr. 13-F : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 13-G : Verslag namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer
- Nr. 13-H : Verslag namens de Commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften
- Nr. 13-I : Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
- Nr. 13-J : Verslag namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
- Nr. 13-K : Verslag namens het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant

1198 (1998-1999)

- Nr. 1 : Beleidsbrief

*Zie ook :***12-A** (1997-1998)

- Nr. 1 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (1998-1999)

- Nr. 1 : Toelichtingen

17 (1998-1999)

- Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

Blz.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, VLAAMS MINISTER VAN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN EN GELIJKEKANSENBELEID	5
1. Algemene Beleidsoriëntatie	5
2. Realisaties in 1998	5
2.1. De Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen (GKV)	5
2.2. De Interdepartementale Commissie Gelijke Kansen	6
2.3. Initiatieven en maatregelen	6
– Opvolgingsrapporten	6
– Onderzoek	6
– Concrete acties en sensibilisering	6
– Overleg met het werkveld en ondersteuning van het beleid	7
– Emancipatie-effectenrapportering (EER)	7
– Opnemen van genderfactoren in de basisstatistieken	7
3. Overzicht van resultaten in cijfers	7
4. Resoluties van het Vlaams Parlement	7
5. Actieplan 1999	8
– Algemeen en ondersteunend beleid	8
– Evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de besluitvorming	9
– Vrouwen op de arbeidsmarkt	9
– Migrantenvrouwen	10
– Opvolgen van internationale verdragen en richtlijnen	10
6. Het Gelijkekansenbeleid voor bijzondere doelgroepen	10
– Lesbische vrouwen en homoseksuele mannen	10
– Personen met een handicap	11
– Migranten	11
II. ALGEMENE BESPREKING	11
1. Algemeen	11
2. Gelijkekansenbeleid voor vrouwen en mannen	12
– Projectsubsidies	12
– Gelijkekansen op Internet	12
– Emancipatie-effectenrapportage (EER)	12
– Evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in beheersorganen van de Vlaamse overheid	13

– Evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de politieke besluitvorming	13
– Interministeriële conferenties	13
– "Stem vrouw" campagne	13
– Naleving van het decreet van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen	13
– Vrouwen op de arbeidsmarkt	14
3. Gelijkekansenbeleid voor bijzondere doelgroepen	14
– Gehandicapten	14
– Toegankelijkheid	14
– Lesbische vrouwen en homoseksuele mannen	15
– Vierde Wereld	15
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMING	15
A. Decreetbepalingen	15
B. Begrotingstabel	15

DAMES EN HEREN,

De Werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen behandelde op maandag 16 november 1998 de aan haar toegewezen gedeelten van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999, samen met de beleidsbrief 'Gelijke kansenbeleid. Gelijke kansen in Vlaanderen. Langzaam ? Maar zeker ! Beleidsprioriteiten 1998-1999'.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, VLAAMS MINISTER VAN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN EN GELIJEKANSENBELEID

1. Algemene Beleidsoriëntatie

Mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid stelt dat het uitgangspunt voor het Gelijkekansenbeleid in Vlaanderen nog steeds het waarborgen is van gelijke kansen voor alle burgers door het voeren van een gestructureerd en geïntegreerd beleid. Het uiteindelijke doel op langere termijn is het opheffen van alle feitelijke ongelijkheden die in schril contrast staan met de juridische gelijkheid, die zo goed als bereikt is voor iedereen.

Het specifieke Vlaamse Gelijkekansenbeleid is opgebouwd rond twee assen. Ten eerste richt het beleid zich op het bevorderen van gelijke kansen voor vrouwen en mannen op alle maatschappelijke domeinen en alle beslissingsniveaus. Ten tweede richt het Gelijkekansenbeleid zich op het bevorderen van gelijke kansen voor die groepen die omwille van hun afkomst, seksuele geaardheid of handicap af te rekenen hebben met een feitelijke discriminatie of met onvoldoende gelijke persoonlijke maatschappelijke kansen.

De afgelopen jaren, aldus de minister, is er een verschuiving waar te nemen in de beleidsmatige aanpak van het Gelijkekansenbeleid. Het voeren van een inclusief of mainstreamingbeleid wordt internationaal erkend als instrument om gelijke kansen te bevorderen op alle domeinen van het maatschappelijke leven, naast het voeren van een verticaal of specifiek Gelijkekansenbeleid. Mainstreaming is de verzamelterm voor het beleid dat gericht is op het doordringen van het genderperspectief en het gelijkekansenperspectief op alle domeinen van het sociaal, economisch en politieke leven.

Ook in Vlaanderen, aldus de minister, heeft men gedeeltelijk geopteerd voor een horizontaal of inclusief beleid. Dit wil zeggen dat alle Vlaamse ministers elk op hun terrein verantwoordelijk zijn voor het bevorderen van gelijke kansen op zijn of haar beleidsterrein. Het horizontaal of inclusief beleid is in uitbouw. Daarnaast voert de Vlaamse minister van het Gelijkekansenbeleid een specifiek Gelijkekansenbeleid. Een horizontaal beleid kan ook maar succesvol zijn wanneer aan een aantal kritische succesfactoren is voldaan : de politieke wil moet aanwezig zijn, binnen de administratie moet ieder departement een geëngageerde verantwoordelijke "gelijke kansen" hebben met een duidelijk afgelijnd takenpakket.

Het specifieke Vlaamse Gelijkekansenbeleid is opgebouwd rond twee assen. Ten eerste richt het beleid zich op het bevorderen van gelijke kansen voor vrouwen en mannen op alle maatschappelijke domeinen en alle beslissingsniveaus. Ten tweede richt het Gelijkekansenbeleid zich op het bevorderen van gelijke kansen voor die groepen die omwille van hun afkomst, seksuele geaardheid of handicap af te rekenen hebben met een feitelijke discriminatie of met onvoldoende gelijke persoonlijke en maatschappelijke kansen.

Een algemeen aandachtspunt voor de nieuwe wijze van beleidsvoering zal het gebruik zijn van éénduidige eenvoudige begrippen. Zo zoekt de minister naar betere begripsomschrijvingen voor gender, mainstreaming, Emancipatie-effectenrapportering.

2. Realisaties in 1998

2.1. De Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen (GKV)

De minister herinnert eraan dat de Vlaamse regering op 10 oktober 1995 de oprichting heeft goedgekeurd van een administratieve cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Deze cel staat onder het rechtstreeks gezag van de secretaris-generaal van het Departement Coördinatie. De cel ging van start met 1 directeur (A2) en werd in juni 1996 uitgebreid met 1 medewerker (C1). Een adjunct van de directeur werd bij mutatie toegewezen (Departement LIN). Deze functie werd echter slechts kortstondig ingevuld.

Om de continuïteit van de dienstverlening (intern en extern) te kunnen waarborgen en een nog betere invulling te kunnen geven aan de nieuwe opdrachten die gegeven werden aan de cel, werd een personeelsplan opgesteld met bijhorende tijds-

registratie. Hieruit bleek de noodzaak tot versterking van de cel met een hoofdmedewerker en twee adjuncten van de directeur.

Deze cel, aldus de minister, kreeg ook nog bijkomende opdrachten betreffende de opvolging van de uitvoering van het decreet houdende de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de adviesorganen, de opvolgingsrapportering van het Actieplatform van Peking, het selecteren van thema's en opvolgen van studies in het kader van het beleidsondersteunend onderzoek, het invullen van de coördinatieopdracht inzake de toegankelijkheid, het helpen operationaliseren van nieuwe instrumenten zoals de Emancipatie-effectenrapportering, nieuw wetgevend werk ondermeer over de vertegenwoordiging van vrouwen in de besluitvorming. Deze cel wordt ook meer en meer belast met de coördinatie van de werkzaamheden van de Interdepartementale Commissie Gelijke Kansen.

2.2. *De Interdepartementale Commissie Gelijke Kansen*

De minister wijst er op dat de samenstelling van de Commissie ongewijzigd bleef, behoudens de wisseling van de vertegenwoordiger van het departement WIM. De commissie vergaderde slechts sporadisch, mede ingevolge ziekte vanwege de voorzitter. Een belangrijk element is dat per departement een werkgroep werd opgestart die elk een actieplan moeten opstellen. In de toekomst zal de cel Gelijke Kansen met deze departementale ankerpunten bilateraal samenwerken. De plenaire groep zal nog enkel vergaderen over interdepartementale projecten en de grote krachtlijnen voor de te voeren acties in de departementen.

2.3. *Initiatieven en maatregelen*

– Opvolgingsrapporten

In 1998 werd gewerkt aan twee belangrijke opvolgingsrapporten. Een eerste betreft het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad. De verplichte jaarlijkse rapportering in opvolging van dit decreet vormt een nieuw instrument van inclusief beleid. Ook vorig jaar werd een opvolgingsrapport voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Een tweede opvolgingsrapport betreft de naleving van het decreet van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen. Dit eerste opvolgingsrapport is echter nog in niet gefinaliseerd. Er werd een inventaris gemaakt van in totaal 243 organen die advies verlenen aan de Vlaamse regering, het Vlaams parlement of een bestuursorgaan van de Vlaamse overheid. Van deze adviesorganen werd de samenstelling nagetrokken op het naleven van de bepalingen van het decreet. Momenteel is de samenstelling bekend van 153 van de 243 adviesorganen. De globale resultaten zullen binnenkort aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

– Onderzoek

In dit kader werd er zowel beroep gedaan op eigen kredieten als op de mogelijkheden die geboden worden via het programma Beleidsgericht Onderzoek van de Vlaamse minister bevoegd voor Wetenschapsbeleid. De onderzoeksopdrachten die via het Vlaamse wetenschapsbeleid zijn toegewezen, hebben een langlopend karakter. De thema's die goedgekeurd werden voor 1998 zijn de volgende : Vrouwen en besluitvorming ; Combinatie Gezin en Arbeid ; Welzijn bij homo's, lesbiennes en biseksuelen ; Ouderschap en homoseksualiteit ; Aandacht voor de dovengemeenschap – behoefte aan ruim wetenschappelijk onderzoek.

Met de eigen kredieten wordt in hoofdzaak kortlopend actieonderzoek gestimuleerd dat rechtstreeks aansluit bij het beleid dat de Vlaamse minister van Gelijkekansenbeleid op dat ogenblik wil voorbereiden of uitvoeren. Het betreft het actieonderzoek naar evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de politieke besluitvorming ; het voorbereidend onderzoek naar de oprichting van een Talentenbank voor Vrouwen in Vlaanderen ; en het onderzoek betreffende toegankelijkheid, met een algemene inventarisatie en een overzicht van de knelpunten in de regelgeving, en opdrachten voor een Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid.

– Concrete acties en sensibilisering

Naast onderzoek en sensibilisering worden acties van het werkveld gesteund waarbij de aandacht gaat naar methodiekontwikkeling voor de doelgroepen, roldoorbrekende activiteiten, opvang en begeleiding van leden van de doelgroep. Speciaal naar de doelgroep van de holebi zijn er in 1997-1998 twee belangrijke initiatieven genomen inzake methodiekontwikkeling. Het Centrum voor Levens- en Gezinsvragen werkt aan het opstellen

van een handleiding voor hulpverlening aan lesbische vrouwen. Op gemeenschappelijk initiatief van de Vlaamse ministers van Welzijn en van Gelijke kansenbeleid werkt het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk samen met de Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit rond een project "Toegankelijkheid in de welzijnssector voor holebi's".

Rond sensibilisering werd een subsidiegids opgesteld waarin de prioritaire doelgroepen en de soort van activiteiten die in aanmerking komen voor projectsubsidies worden beschreven. Er werden ook een groot aantal initiatieven ondersteund in het kader van de sensibilisering van de vijftigste verjaardag van het vrouwenstemrecht.

Verder werd met het Centrum voor Levens- en Gezinsvragen gewerkt aan het opstellen van een handleiding voor hulpverlening aan lesbische vrouwen, en werd samengewerkt met het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk en de Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit rond een project 'Toegankelijkheid in de welzijnssector voor holibi's'.

- Overleg met het werkveld en ondersteuning van het beleid

Ondanks het feit dat het Gelijkekansenbeleid in Vlaanderen vrij recent is, werden er reeds een aantal structurele stappen gezet zoals de nominatimsubsidie aan de vzw Nederlandstalige Vrouwenraad (NVR). De NVR vervult een koepelfunctie voor een groot aantal van de vrouwenorganisaties en kan instaan voor het betrekken van een aantal NGO's bij het beleid. In 1998 werden voor het eerst de opdrachten verduidelijkt. Voortaan zullen ook de resultaats- en inspanningsverbintenissen via meetfactoren worden opgevolgd. Er wordt ook onderzocht of voor de holebi's een inspraakorgaan kan worden gecreëerd waarin alle organisaties zich kunnen erkennen. Er werd alvast een vast vergaderstramien rond specifieke thema's afgesproken.

Verder werd via nominatimsubsidies in de begroting de werking van specifieke organisaties gefinancierd, opdat ze het Vlaamse Gelijkekansenbeleid inhoudelijk mee zouden ondersteunen. Het betreft het documentatiecentrum Rol en Samenleving (RoSa vzw) dat gespecialiseerd is in het verzamelen en ontsluiten van informatie en documentatie over gelijke kansen, feminisme en vrouwenstudies. Daarnaast is er de vzw Gynaika die gegevens over vrouwen en kunst in de brede betekenis verzamelt en ontsluit, en o.a. tentoonstellingen en kunsthappenings organiseert. Beide organisaties vervullen zowel een rol in de informatieverzorging naar het publiek als naar het beleid.

- Emancipatie-effectenrapportering (EER)

Er werd een instrument ontwikkeld voor de doorlichting van beleidsvoornemens op hun gendervriendelijkheid. Dit is een instrument voor inclusief beleid. Rond de EER werd op 6 maart 1998 een studiedag georganiseerd met de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen en de Nederlandstalige Vrouwenraad voor alle vrouwenorganisaties, emancipatieambtenaren op alle niveaus en de ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

- Opnemen van genderfactoren in de basisstatistiek

De minister meldt dat onder impuls van het Gelijkekansenbeleid, in de jaarlijkse publicatie VRIND van de Vlaamse Gemeenschap over de resultaten en het beoogde effect van het Vlaamse beleid, in 1998 voor het eerst genderindicatoren worden opgenomen.

3. Overzicht van resultaten in cijfers

Voor een overzicht van de concrete cijfers van het beleid verwijst de minister naar de pagina's 8 en 9 van de beleidsbrief. Globaal is er een stijging van 16,4 procent tegenover de begroting van 1998.

4. Resoluties van het Vlaams Parlement

Op 29 april 1998 werd door het Vlaams Parlement de resolutie aangenomen betreffende de opmaak van een voortgangsnota overeenkomstig het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad. Een aantal elementen werden gerealiseerd. Andere elementen nog niet. De Cel Gelijke Kansen werd intussen opgenomen in de Gids van de Vlaamse Gemeenschap. In het organigram van de Vlaamse Gemeenschap werd deze cel echter nog niet ingeschreven.

Naar aanleiding van de bespreking van de eerste voortgangsnota, in uitvoering van het decreet van 13 mei 1997, heeft het Vlaams Parlement een resolutie aangenomen met een aantal vragen naar de Vlaamse regering ter verbetering van de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie van Peking in 1995. Er wordt aan de Vlaamse regering gevraagd om :

- het Emancipatie Effecten Rapport te operationaliseren als belangrijk instrument om huidige en toekomstige beleidsmaatregelen te screenen ;
- een uniform opvragingssysteem te gebruiken bij de inventarisatie van alle maatregelen ter uitvoering van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie ;
- de resoluties van de Wereldvrouwenconferenties om te zetten in concrete acties ten behoeve van de verantwoordelijke ministers ;
- de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen te versterken om haar opdracht van beleidsvoorbereiding, -ondersteuning en -opvolging naar behoren te vervullen ;
- de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen op te nemen in het organigram van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- de VOI's te betrekken bij de opmaak van de voortgangsnota ;
- vorming te voorzien voor de verantwoordelijken van de departementen en de VOI's ;
- de werking van de Interdepartementale Commissie Gelijke Kansen te optimaliseren door de opdracht van de leden op te nemen in hun effectief takenpakket.

Bij de opmaak van het tweede voortgangsrapport werd rekening gehouden met de vormelijke aspecten van de resolutie. Alle gegevens werden opgevraagd via een uniform opvragingssysteem. Er kwam een grotere respons van de administraties. Meer dan de helft van de VOI's, die allen rechtstreeks werden aangeschreven, heeft geantwoord. Er zal ook een grote studiedag worden georganiseerd met het oog op een betere invulling door de betrokken organisaties van de fiches die de basis vormen voor de opvolging van het beleid. Tevens zullen zij worden aangemoedigd om een concreet actieplan te ontwikkelen.

5. Actieplan 1999

In het actieplan wordt een onderscheid gemaakt tussen een Gelijkekansenbeleid voor vrouwen en mannen enerzijds en een Gelijkekansenbeleid voor minderheidsgroepen anderzijds. Er mag niet uit het oog verloren worden dat vrouwen een meerder-

heid zijn. De problematiek van minderheden is fundamenteel anders dan deze van vrouwen, en wordt grotendeels door andere ministers behartigd.

Het Actieplan 1999 bouwt verder op initiatieven van 1998. Sommige acties en projecten lopen gewoon verder. Andere acties zijn nieuwe initiatieven in het bevorderen van de verschillende beleidsprioriteiten zoals gesteld in de beleidsbrief 1999.

– Algemeen en ondersteunend beleid

De steun aan de organisaties RoSa, de Nederlandstalige Vrouwenraad en Gynaika wordt verdergezet. Voor de volgende jaren wordt een eventuele structurele ondersteuning van de Nationale Vrouwendag overwogen, samen met een evaluatie van de activiteiten. Momenteel behelst het echter nog enkel een projectsubsidie.

Verder wordt er gewerkt aan een website Gelijke Kansen in Vlaanderen, binnen de website van het van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Zowel de structuren van het Vlaamse Gelijkekansenbeleid, als alle initiatieven en publicaties zullen worden voorgesteld op deze website. Bovendien krijgen de organisaties die nominatim gesubsidieerd worden een plaats binnen deze website. Voor andere vrouwenorganisaties worden links voorzien. De nieuwe informatietechnologieën zijn een belangrijk instrument voor vrouwen om deel te blijven nemen aan het maatschappelijke leven in de toekomst. Vergelijkende studies wijzen uit dat vrouwen meestal uit de boot vallen, wegens de "mannelijkheid" van aangeboden sites of methoden. Projecten van vrouwenorganisaties in het kader van hun aanwezigheid op internet zullen worden gestimuleerd en gesubsidieerd.

De minister meent dat binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de gendergevoeligheid nog moet worden verhoogd. Hiertoe zal de toepassing van de EER worden gepromoot. De techniek van de EER moet ertoe bijdragen dat ook in het structurele beleid aandacht uitgaat naar gelijke kansen voor vrouwen en mannen. Aan de hand van enkele pilootprojecten, aangebracht door de departementale werkgroepen gelijke kansen, zal men het instrument leren gebruiken. Er zullen gemengde projectgroepen worden opgericht met materie-deskundigen en met een genderspecialist. Deze laatste zal door een extern deskundig bureau moeten geleverd worden. Het bestaande EER-instrument werd in eerste instantie ontworpen voor het beleidsniveau van de Vlaamse Gemeenschap. Het Gelijkekansen denken en de gendergevoelig-

heid moet echter op alle beleidsniveaus en -terreinen ingang vinden. Van meet af aan moet het lokale beleidsniveau betrokken worden. Zij staan immers het dichtst bij de bevolking. Het lokale niveau kan een belangrijke rol spelen in de mentaliteitswijziging ten voordele van het Gelijkekansendenken. In opdracht van de Vlaamse minister van Gelijkekansenbeleid wordt er gewerkt aan de ontwikkeling en de toepassing van het EER-instrument op lokaal niveau. Het is de bedoeling een praktisch werkinstrument te creëren, met hierbijgaand de nodige sensibilisatie, vorming en training.

Er wordt ook verder gewerkt aan de basisstatistieken voor vrouwen en mannen en aan de evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de adviesorganen van de Vlaamse overheid, overeenkomstig het decreet van 15 juli 1997.

- Evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de besluitvorming

Deze evenwichtige vertegenwoordiging moet niet alleen in de adviesraden van de Vlaamse overheid worden nagestreefd, maar ook in de politieke besluitvorming, wat trouwens werd opgenomen in de Septemберverklaring 1998 van de Vlaamse regering. In de eerste helft van 1998 werd in opdracht van de Vlaamse minister van Gelijkekansenbeleid een actieonderzoek gevoerd door de Nederlandstalige Vrouwenraad naar concrete maatregelen ter bevordering van de evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen aan de politieke besluitvorming. Dit actieonderzoek leidde tot het opstellen van een 10-puntenprogramma dat gedragen wordt door de politieke vrouwengroepen en vrouwelijke parlementsleden van de democratische politieke fracties. Een aantal van deze voorstellen zullen uitvoering krijgen in 1999. Zo vermeldt de minister dat de activiteiten van politieke vrouwengroepen en socio-culturele organisaties ter bevordering van een evenwichtige deelname van vrouwen en mannen aan de politieke besluitvorming, zoals o.m. onderzoek, bewustmakingscampagnes, vorming en training, positieve acties, mentorprogramma's, enzovoort projectmatig worden ondersteund. Ook wordt momenteel overlegd op welke wijze de politieke vrouwengroepen structureel kunnen worden ondersteund voor het uitvoeren van een aantal van deze taken, en wordt onderzocht met welke instrumenten het beleid inzake "Vrouwen en besluitvorming" verder moet worden ondersteund.

Als er naar evenwichtige deelname van vrouwen en mannen aan de politieke besluitvorming wordt gestreefd dan moet men ook zorgen dat er vol-

doende kandidaten zijn. De ontwikkeling van een "talentbank" kan hierbij een hulpmiddel zijn omdat zij enerzijds gekwalificeerde vrouwen opspoorde die interesse betonen voor een functie en anderzijds de profielen analyseert van de vacante functies in advies- en beslissingsorganen. Er werd een actieonderzoek uitgeschreven in de eerste helft van 1998 om de opdrachten van zo'n talentbank uit te klaren en aan te geven welke acties moeten ondernomen worden om een talentbank operationeel te maken. Uit het interimrapport van het actieonderzoek blijkt dat de opdracht ruimer moet zijn dan een databank te ontwikkelen. De Talentbank moet organisaties overtuigen van het belang van een evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen. Vrouwen moeten gesensibiliseerd worden voor het opnemen van verantwoordelijke functies. Zij moeten hiertoe worden gevormd. Actieve bemiddeling is vaak noodzakelijk. Begin 1999 zal met deze talentbank effectief van start gegaan worden. Ze zal worden gekaderd binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Er wordt nu werk gemaakt van de administratieve ondersteuning. Er zal een opdracht gegeven worden voor de uitbouw van een relationele databank met enerzijds fiches over kandidaten en anderzijds gegevens over advies- en beheersorganen. Er moet ook aandacht worden besteed aan een doordachte bestaffing van de betrokken dienst.

Alle politieke vrouwengroepen en de Vlaamse vrouwelijke parlementsleden signaleren volgens de minister de behoefte aan een "Stem vrouw" campagne over de partijgrenzen heen. Hiertoe zal een initiatief genomen worden in overleg met de minister-president, verantwoordelijk voor het globale communicatiebeleid van de Vlaamse regering. Voor deze campagne zal er samengewerkt worden met de federale minister bevoegd voor het Gelijkekansenbeleid, mevrouw Miet Smet.

- Vrouwen op de arbeidsmarkt

Vanuit het Gelijkekansenbeleid ondersteunt de minister de aanbeveling van de sociale partners in hun kaderakkoord voor werkgelegenheid 1998-2000 t.a.v. de laaggeschoolden. Zij stellen dat voor laaggeschoolde vrouwen een pro-actieve en creatieve aanpak noodzakelijk is gericht op het wegwerken van de specifieke drempels voor het zoeken naar en vinden van werk. Samen met de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen pleit de minister voor een integrale benadering van alle aspecten van de problematiek. Mogelijke instrumenten ter verbetering van de arbeidsmarktpositie van laaggeschoolde vrouwen zijn : de creatie van nieuwe werkgelegenheid in de dienstverlening, de

verhoging van het aantal werkervaringsplaatsen, de dynamisering van het doelgroepenbeleid met ondermeer de trajectbegeleiding van risicogroepen.

In het kader van de horizontale bevoegdheid zal de minister de uitvoering van deze aanbevelingen stimuleren en opvolgen. In het bijzonder zal er in samenwerking met de Vlaamse minister bevoegd voor Tewerkstelling een sensibiliseringsactie gevoerd worden t.a.v. werkgevers om meer vrouwen te werven. Er zal een actief informatiebeleid gevoerd worden t.a.v. herintreedsters en een onderzoek naar de sectoren en kwalificatieniveaus waar herintreedsters betere kansen krijgen op wedertewerkstelling.

Bijzondere aandacht zal ook gaan naar de zelfstandig ondernemende vrouw. Zij leven en werken in een mannenwereld van zelfstandige ondernemers. Zij worden geconfronteerd met een eigen problematiek. Projecten rond "Vrouw en Ondernemerschap", die een bijdrage leveren tot het opheffen van de knelpunten die zelfstandig ondernemende vrouwen ondervinden, zullen worden ondersteund. Er zal voor Flanders Technology International 1999 een gelijkekansenstand uitgewerkt worden. De nadruk zal hierbij liggen op het thema "Vrouw en Ondernemerschap".

– Migrantenvrouwen

Op 24 oktober 1998 werd een Forum voor Migrantenvrouwen georganiseerd. Hier werden antwoorden geformuleerd op vragen zoals : wat zijn de belemmeringen die migrantenvrouwen ondervinden om zich volledig thuis te voelen in onze maatschappij ? Hoe kan de Vlaamse overheid bijdragen tot de emancipatie van migrantenvrouwen in de samenleving ? Uit het forum zullen een aantal concrete beleidsvoorstellen voortvloeien. Het Intercultureel Centrum voor de Migranten zal instaan voor het ondersteunen van specifieke organisaties. Vanuit het Gelijkekansenbeleid en Welzijn zal met hen worden samengewerkt om specifiek naar migrantenvrouwen bepaalde projecten op te zetten.

Projecten in opvolging van het Forum zullen worden ondersteund, met een bijzondere aandacht voor de integratie van migrantenmoeders. Zij zijn een belangrijke doelgroep om het ideeëngoed van de emancipatiebeweging aan een volgende generatie jongens en meisjes door te geven en verdient daarom bijzonder aandacht voor sensibilisering.

Er moet verder gewerkt worden aan de positieve beeldvorming in de media van migrantenvrouwen. Hiertoe zal een mediacampagne worden opgestart.

– Opvolgen van internationale verdragen en richtlijnen

In het kader van zijn internationale verbintenissen zal België aan de Afdeling Vrouwen van de Verenigde Naties, een nationaal actieplan betreffende de opvolging van de Peking-conferentie voorleggen. Het Vlaamse Gelijkekansenbeleid werkt hieraan mee. Ook de activiteiten van de Raad van Europa inzake Gelijke Kansen zullen opgevolgd worden.

6. Het Gelijkekansenbeleid voor bijzondere doelgroepen

Het positief inspelen op de beeldvorming en het voeren van positieve acties wordt aangehouden in het bevorderen van gelijke kansen voor holebi's, migranten en personen met een handicap. Het projectmatig beleid wordt verder gevoerd. Beleidsondersteunende projecten binnen de voorgestelde prioriteiten worden ondersteund.

– Lesbische vrouwen en homoseksuele mannen

De minister vestigt er de aandacht op dat de maatschappij nog steeds erg hard is voor homoseksuelen. Zij stuiten op veel onbegrip en vooroordelen. Nochtans hebben zij liefde en waardering nodig om open te bloeien en om evenwichtige en gelukkige mensen te worden, zeker jongeren die homoseksueel of lesbisch zijn en die daarenboven nog met een probleem van zelfaanvaarding kampen. Recente cijfers over zelfmoordpercentages bij homoseksuele jongeren stellen dit probleem in alle scherppte.

Er zal via meerdere mediakanalen een sensibiliseringscampagne, met een oproep tot aanvaarding en openheid, worden opgestart naar alle ouders om hun bewust te maken dat ook een van hun kinderen homoseksueel kan zijn. Een grote campagne maakt het thema bespreekbaar op een grote schaal. Het kan een eerste aanzet zijn voor mensen om uit hun isolement te komen, hulp te zoeken of het aanvaardingsproces te versnellen of op gang te brengen. Aan de sensibiliseringscampagne wordt een informatief luik verbonden met nuttige informatie voor ouders, grootouders, zussen en broers die met deze problematiek geconfronteerd worden.

Er zal ook gewerkt worden aan het op gang brengen van een dialoog met het departement Onderwijs. Vooral in het onderwijs kan gewerkt worden aan een grotere openheid en aanvaarding rond homoseksualiteit door het thema te bespreken en de correcte informatie hieromtrent door te geven.

Het wetenschappelijk onderzoek naar homoseksualiteit en naar de leefwereld van de holebi's moet verder worden gestimuleerd.

– Personen met een handicap

Op 27 januari 1998 werd de Vlaamse minister van het Gelijkekansenbeleid binnen de Vlaamse regering aangeduid als coördinerend minister voor wat betreft de toegankelijkheid. Binnen het Gelijkekansenbeleid naar personen met een handicap ligt de prioriteit bij projecten die de toegankelijkheid in de ruime zin van het woord bevorderen.

Inzake aangepast vervoer voor minder-mobielen hebben binnen de Vlaamse regering de ministers van Vervoer, Welzijn en Gelijkekansenbeleid zich geëngageerd tot het uitwerken van een structurele oplossing voor het aangepast vervoer voor personen met een beperkte mobiliteit. In uitvoering van dit engagement zal in samenwerking met "De Lijn" en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap een sensibiliseringscampagne worden opgestart. Deze campagne heeft tot doel het aanbod van aangepast, vraagafhankelijk vervoer voor personen met een ernstige handicap naar de doelgroep bekend te maken.

Inzake een Steunpunt Toegankelijkheid blijkt uit verscheidene contacten met het werkveld dat er nood is aan coördinatie van alle bestaande initiatieven en een verzamelpunt van informatie. Dit kan het best verlopen via een Steunpunt "Toegankelijkheid", dat hiertoe zal opgericht worden binnen de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Er zal samengewerkt worden met diensten en instellingen die bevoegdheden hebben op het vlak van toegankelijkheid. Er moet immers ook worden gezocht naar provinciale steunpunten waar de nodige deskundigheid aanwezig is.

Het Steunpunt wordt opgericht ter ondersteuning van iedereen die persoonlijk of beroepshalve met de problematiek wordt geconfronteerd. Het Steunpunt heeft in de eerste plaats een informatie- en sensibiliseringsfunctie. Daarnaast vervult zij ook een signaalfunctie t.o.v. de Vlaamse overheid rond problemen met Toegankelijkheid en het naleven van reglementeringen. Op langere termijn kan het

Steunpunt expertise opbouwen en beleidsondersteunend werken.

– Migranten

In het kader van het VESOC-overleg en in opvolging van de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren worden positieve acties opgezet die ertoe moeten bijdragen dat bedrijven meer werkgelegenheid en stageplaatsen openstellen voor migranten. Via het bekendmaken van de "goede voorbeelden" wil de minister vooroordelen wegwerken en bedrijfsleiders overtuigen dat voor de invulling van een job er geen "kleurvereiste" bestaat. Voor deze studiedagen en mediacampagnes wordt, naast de bevoegde overheden, samengewerkt met de sociale partners, Kamers van Koophandel en Nijverheid en andere ledenorganisaties uit de bedrijvenwereld. Het is de bedoeling om aan de betrokken partijen echt concrete informatie aan te bieden.

Het door de minister van Onderwijs gevoerde beleid ten aanzien van (non)-discriminatie en van emancipatie en de daartoe geboden ondersteuning aan de scholen, wordt toegejuicht vanuit het Gelijkekansenbeleid. Om het onderwijsbeleid verder te ondersteunen zal de minister van Gelijkekansen vormingsinspanningen doen over het belang van onderwijs en over de onderwijsstructuren naar de allochtone ouders en naar de zelforganisaties.

Initiatieven die gericht zijn op de integratie van autochtone en allochtone kinderen in de buurt verdienen ondersteuning. Het is immers belangrijk dat kinderen in hun ontwikkeling gelijke kansen krijgen in al hun dimensies. De initiatiefnemers moeten reeds ankerpunten of een structurele werking hebben in de buurt. Kansarme buurten met een hoge concentratie aan migranten krijgen prioriteit.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Algemeen

De heer Peter De Ridder en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vinden het positief dat het Gelijkekansenbeleid in Vlaanderen stilaan op kruissnelheid komt en een eigen gezicht verwerft. De begroting van het Gelijkekansenbeleid is ook dit jaar toegenomen, naast de budgetten die vanuit andere afdelingen naar het Gelijkekansenbeleid werden overgeheveld. Zij spreken hun tevredenheid uit over de inspanningen van de minister om de resoluties van het Vlaams Parlement in beleidsdaden om te zetten.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel sluit zich hierbij aan. Zij merkt op dat men echter niet uit het oog mag verliezen dat de totale begroting voor het Gelijkekansenbeleid veel te klein blijft en spreekt de hoop uit dat iedereen zal blijven ijveren voor een verhoging van het budget. In dit kader merkt zij op dat, gezien het inclusieve beleid, het zeer moeilijk is om een overzicht te krijgen van de inspanningen die door de verschillende ministers binnen hun eigen bevoegdheid worden geleverd om de Gelijkekansenbeleid te bevorderen. Een overzicht hiervan zou beschikbaar moeten zijn in bijvoorbeeld de beleidsbrief, zodat ook het horizontale beleid op zijn merites kan worden beoordeeld.

De minister benadrukt dat de stijging van de begroting voor het Gelijkekansenbeleid een nettostijging betreft, los van de budgetten die vanuit andere organisatieafdelingen in het kader van het horizontaal beleid op deze begroting werden aangerekend. Zij erkent dat het momenteel niet mogelijk is een globaal beeld te krijgen van de budgetten die in het kader van het horizontaal beleid aan het Gelijkekansenbeleid worden uitgegeven. In de toekomst zal hier hopelijk verandering in worden gebracht via een aanpassing van de begrotingsopmaak. Op korte termijn kan een beter inzicht worden bekomen door op de informatiefiches van de emancipatie-effecten rapportering naast de vermelde projecten ook de financiële consequenties te vermelden.

2. Gelijkekansenbeleid voor vrouwen en mannen

– Projectsubsidies

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst op het probleem dat de overheid zijn subsidies toekent volgens kalenderjaren, terwijl vele organisaties hun activiteiten plannen op basis van de schoolkalender. Dit geeft vaak problemen inzake continuïteit, wat kan worden opgelost door voor de organisaties die haast zeker elk jaar voor subsidiëring in aanmerking komen, de subsidies toe te kennen voor een periode van twee jaar. Op deze wijze kunnen deze organisaties binnen min of meer vaste financiële grenzen hun activiteiten beter plannen.

De minister wijst op de annaliteit van de begroting, waarbij voor niet gesplitste kredieten jaarlijks een beslissing moet worden genomen. Wel is het mogelijk om de onderwerpen in de subsidiegids voor twee jaar vast te leggen.

– Gelijkekansen op Internet

De heer Peter De Ridder vraagt wat in de beleidsbrief wordt bedoeld met de nadelige effecten wegens 'de mannelijkheid van aangeboden sites of methoden'.

De minister verwijst naar het tijdschrift KLASSE, Nr. 89, November 1998, waar uit het artikel "angst voor de muis" blijkt dat vrouwen vaak minder goed presteren omdat de symbolen op Internet meestal zijn gebaseerd op de mannelijke ervaringswereld. Als deze symbolen worden vervangen door symbolen uit de vrouwelijke ervaringswereld scoren zij niet minder goed dan mannen.

– Emancipatie-effectenrapportage (EER)

Mevrouw Marijke Dillen wijst op het voornemen van de minister om ook de partijprogramma's te onderwerpen aan een EER. Zij staat hier huiverachtig tegenover omdat de minister deze rapportering niet onbevooroordeeld kan verrichten, aangezien zij zelf deel uitmaakt van een bepaalde partij én bovendien ook kandidaat is voor deze verkiezingen. Zij vreest dat er door deze rapportering onder de partijen een situatie van onderling opbod zal ontstaan. Bovendien stelt zich het probleem welke criteria voor de rapportering zullen in aanmerking worden genomen. Zij meent dat het screenen van de partijprogramma's geen taak is voor de minister bevoegd voor het Gelijkekansenbeleid.

De minister wijst erop dat de screening van deze partijprogramma's niet door de minister zelf zal gebeuren, maar door een onafhankelijk organisme. Concreet gaat de vraag uit van de Nationale Vrouwenraad die geïnteresseerd is in politieke documenten die de basis zullen vormen van een volgend regeerakkoord. Mits het opstellen van wetenschappelijke én bruikbare Gendercriteria moet het op korte termijn mogelijk zijn om tot een neutrale screening van de partijprogramma's te komen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen oppert het idee om het opvolgingsrapport betreffende de Wereldvrouwenconferentie te Peking te koppelen aan het opvolgingsrapport betreffende het decreet van 15 juli 1997 inzake evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen. In dit geval zou men een globaal overzicht kunnen bekomen waar bovendien meer kracht van uitgaat. Bovendien kan de vraag worden gesteld of aan de Pekingresoluties geen decretale basis moet worden gegeven.

De minister stelt dat de effectenrapportage en het confronterende effect van de resultaten ervan op lange termijn een attitudeverandering van de betrokken personen en organisaties beoogt. Het is niet de bedoeling om hier een decretale basis aan te verlenen. Dit kan enkel worden overwogen indien op langere termijn blijkt dat de emancipatie-effectenrapportage volledig haar emancipatorische werking mist. Het samenvoegen van de resultaten van de beide rapporten kan eventueel worden overwogen.

Mevrouw Riet van Cleuvenbergen wijst erop dat de contacten met de provincies en de gemeenten, inzake Gelijkekansenbeleid meer vanuit de Vlaamse toezichthoudende overheid kunnen worden gegenereerd.

De minister erkent dat het Vlaamse niveau in de toekomst actiever moet inspelen op de provincies en de gemeenten om de positieve energie en creativiteit die hier aanwezig is te bundelen en te coördineren.

- Evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in beheersorganen van de Vlaamse overheid

De minister spreekt samen met mevrouw Riet Van Cleuvenbergen de hoop uit dat er snel werk zal worden gemaakt van een wetgevend kader betreffende een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de beheersorganen van de Vlaamse overheid.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen voegt hieraan toe dat indien dit niet mogelijk is via een ontwerp van decreet, zij hoopt dat de binnen het parlement de nodige inspanningen zullen worden geleverd om het initiatief te nemen via een voorstel van decreet.

- Evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de politieke besluitvorming

Mevrouw Marijke Dillen verwijst naar het actieonderzoek van de Nederlandstalige Vrouwenraad betreffende het bevorderen van een evenwichtige deelname van vrouwen en mannen aan de politieke besluitvorming. Zij twijfelt of het voornemen om de politieke vrouwenorganisaties structureel te ondersteunen voor het uitvoeren van een aantal taken wel in overeenstemming is met de wet op de partijfinanciering. Spreker wijst er op dat eventuele steunmaatregelen zonder uitzondering moeten gericht zijn naar alle vrouwelijke volksvertegenwoordigers die democratisch zijn verkozen.

De minister wijst erop dat de Nederlandse Vrouwenraad zijn onderzoek heeft gevoerd in overleg met de vrouwenorganisaties die bij deze organisatie zijn aangesloten. Dit betekent niet dat de resultaten van het onderzoek niet veralgemeend kunnen worden tot andere vrouwenorganisaties. Een eventuele financiering van politieke vrouwenorganisaties zal echter altijd gebonden zijn aan het realiseren van vooraf afgebakende projecten. Wat dit betreft zijn er echter nog geen definitieve opties vastgelegd.

- Interministeriële conferenties

Op de suggestie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen dat naar analogie met de interdepartementale conferenties er ook op regelmatige basis Interministeriële conferenties nodig zijn met het federale niveau, de gemeenschappen en gewesten inzake het Gelijkekansenbeleid en paritaire democratie, antwoordt de minister dat dit de politieke haalbaarheid hiervan zal worden onderzocht.

- "Stem vrouw" campagne

Mevrouw Marijke Dillen verheugt zich over de aangekondigde "Stem vrouw" campagne die over de partijgrenzen heen zal verlopen, in samenwerking met de minister-president en de federale minister bevoegd voor het Gelijkekansenbeleid. Zij vraagt of er reeds concrete plannen bestaan en hoopt dat hiervoor op een objectieve manier met alle politieke fracties zal worden samengewerkt. Het is ook wenselijk dat de geplande initiatieven eerst aan het parlement worden voorgelegd.

De minister deelt mee dat de "Stem vrouw" campagne als mediacampagne algemeen zal worden opgevat en niet gericht is op bepaalde partijen. Het parlement zal over deze actie worden geïnformeerd. Het is echter praktisch niet te realiseren om het parlement reeds vooraf te betrekken bij de concrete uitwerking van de campagne die trouwens wordt uitbesteed in overleg met de federaal bevoegde minister voor het Gelijkekansenbeleid.

- Naleving van het decreet van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen

De heer Peter De Ridder waardeert de inspanningen die worden geleverd om het landschap van adviesorganen samen met hun samenstelling in kaart te brengen. Hij informeert naar de reden waarom slechts 153 van de 243 adviesorganen tot

op heden de hun gestelde vragen hebben beantwoord.

De inventaris van al deze adviesorganen, aldus de minister, geeft helaas geen aanduiding van de samenstelling ervan zodat veel opzoekingswerk moet gebeuren inzake de samenstelling. Eventueel moet deze informatie worden opgevraagd bij de adviesorganen zelf. Tot op heden werd op deze wijze voor 153 van de 243 adviesorganen de samenstelling geïnventariseerd.

– Vrouwen op de arbeidsmarkt

De heer Peter De Ridder informeert naar de kostprijs van de projecten 'Vrouw en Ondernemerschap' en de promotie ervan op Flanders Technology International. Spreker vraagt op basis van welke criteria tot de afbakening van dit project werd besloten en of er in de toekomst nog andere specifieke projecten rond bepaalde doelgroepen zullen worden opgestart, naast het horizontale beleid.

De minister wijst erop dat de aangehaalde projecten vooral kaderen in het horizontale beleid én in de Europese richtsnoeren betreffende het bestrijden van de werkloosheid in het algemeen, en de vrouwelijke werkloosheid in het bijzonder. Het criterium is het bestrijden van de werkloosheid, zij het dat in regio's waar de vrouwelijke werkloosheid duidelijk hoger ligt dan deze van mannen, er specifieke maatregelen moeten worden genomen. Specifiek voor het FTI-project werd anderhalf miljoen frank voorzien.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen betreurt dat in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de ambtenaren van niveau 1 nog steeds niet het recht hebben om deeltijds te werken. Zij hoopt dat de minister hier zal op aandringen. Zij gelooft ook sterk in de positieve invloed die roldoorbrekende voorbeelden zoals bijvoorbeeld vrouwelijke heftruckchauffeurs kunnen uitoefenen.

De minister neemt zich voor om de problematiek van het deeltijds werken van ambtenaren van niveau 1 in de Vlaamse Gemeenschap ter sprake te brengen bij de minister bevoegd voor Ambtenarenzaken. Er dient creatief te worden gezocht naar mogelijkheden om deeltijds werk te verzoenen met de organisatie van de taken binnen de administratie (bijvoorbeeld telewerk, duobanen).

3. Gelijkekansenbeleid voor bijzondere doelgroepen

Mevrouw Marijke Dillen merkt op dat het Gelijkekansenbeleid te zwaar geaccentueerd wordt op de gelijke kansen voor mannen en vrouwen en de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen. Het beleid is te weinig gericht op het bevorderen van gelijke kansen voor speciale groepen die af te rekenen hebben met een feitelijke discriminatie.

– Gehandicapten

Mevrouw Marijke Dillen betreurt dat het Gelijkekansenbeleid te weinig aandacht besteedt aan de gehandicaptenzorg.

De minister verduidelijkt dat het gehandicaptenbeleid in hoofdzaak deel uitmaakt van het Welzijnsbeleid, waarvoor op deze begroting aanzienlijke budgetten zijn voorzien. In het Gelijkekansenbeleid is het gehandicaptenbeleid hoofdzakelijk gericht op het toegankelijkheidsbeleid in zeer ruime zin ; toegankelijkheid van gebouwen en informatie. Zo zijn er plannen betreffende de uitbreiding van de ondertiteling van VRT-programma's ten behoeve van doven en gehoorgestoorden. Dit geldt ook voor boodschappen in publieke ruimten die begrijpelijk moeten worden gemaakt voor licht mentaal gehandicapten zodat deze zelfstandig kunnen functioneren.

– Toegankelijkheid

Mevrouw Riet van Cleuvenbergen zou het spijtig vinden indien de lokaal opgebouwde know-how inzake toegankelijkheid volledig zou verloren gaan. Zij suggereert dat het Steunpunt Toegankelijkheid dat de minister binnen de Cel Gelijke Kansen wil oprichten, eventueel in het toegankelijkheidsbureau van Hasselt wordt gevestigd.

De heer Peter De Ridder werpt op dat niet alleen in Hasselt, maar bijvoorbeeld ook in het toegankelijkheidsbureau van Sint-Niklaas een grote deskundigheid aanwezig is. Hij staat achter de keuze van de minister voor één Steunpunt Toegankelijkheid binnen de administratie, samen met het sterk uitbouwen van regionale deskundigheid.

Gelukkig, aldus de minister, kent Vlaanderen meer dan één uitstekend toegankelijkheidsbureau. Om onderlinge discussie te vermijden werd beslist om het Steunpunt toegankelijkheid binnen de administratie te vestigen. Het is echter niet de bedoeling om in de plaats te treden van lopende initiatieven.

De autoriteit van de bestaande toegankelijkheidsbureaus – waarvan sommigen zelfs een internationale uitstraling hebben – wordt hiermee erkend, zij het dat er een regionale afbakening moet komen. Op korte termijn kunnen hen bepaalde projectsubsidies worden toegekend. Op langere termijn kan eventueel gedacht worden aan een structurele ondersteuning mits het afsluiten van resultaatsverbintenissen.

– Lesbische vrouwen en homoseksuele mannen

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is verheugd over de nadruk die de minister heeft gelegd op de noodzakelijke dialoog met het onderwijs, teneinde tot een grotere openheid en aanvaarding rond homoseksualiteit te komen. Zij dringt erop aan dat niet alleen het secundair onderwijs, maar uitdrukkelijk ook het Hoger Onderwijs hierbij zou worden betrokken, al zal de aanpak op beide niveaus uiteraard verschillend zijn.

De minister meent dat het Hoger Onderwijs inderdaad bij dit project moet worden betrokken.

– Vierde Wereld

Mevrouw Marijke Dillen betreurt dat het Gelijkekansenbeleid te weinig aandacht besteedt aan de Vierde Wereld, die vooral in de grootsteden meer en meer zichtbaar wordt. Deze groep is zonder speciale hulpprogramma's zowel op maatschappelijk als economisch vlak volledig kansloos. Het is dan ook nodig dat hieraan bijzondere aandacht wordt besteed.

De minister heeft begrip voor deze opmerking, maar wijst erop dat het beleid inzake armoedebestrijding zich situeert binnen het Welzijnsbeleid. Binnen het Gelijkekansenbeleid kunnen wat dit betreft slechts aanvullende projecten worden ingediend die dan speciaal op de gelijke kansen zijn gefocust. Zo werden in het verleden reeds projecten gesubsidieerd betreffende vrouwen en armoede.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMING

A. Decreetbepalingen

Artikel 15, Organisatieafdeling 11, Programma 40

Dit artikel wordt zonder opmerkingen bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

B. Begrotingstabel

Afdeling I

Programma 11.40

Gelijkekansenbeleid

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen staat volledig achter het initiatief voor het oprichten van een talentenbank voor getalenteerde vrouwen. Zij vindt in de begroting echter geen spoor van enige fondsen voor deze talentenbank.

De minister verduidelijkt dat in de ontwerp-begroting aanvankelijk een bedrag van 10 miljoen frank was voorzien voor deze talentenbank. Aangezien later werd beslist om deze talentenbank binnen de administratie op te zetten worden de kosten voor deze talentenbank binnen die basisallocatie verrekend, zonder afbreuk te doen voor aan de doelstellingen ervan.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen meent dat de activiteiten van Gynaika meer toegankelijk moeten zijn voor het grote publiek. Laaggeschoolden, migranten en mensen uit lagere sociaal-culturele middens worden immers afgeschrikt door de hoogdrempelige kunstprojecten van Gynaika.

De minister zal deze opmerking laten onderzoeken. Het jaarverslag van Gynaika zal aan de leden van de Werkgroep worden voorgelegd zodat iedereen zich een idee kan vormen van de projecten die door deze vereniging worden georganiseerd.

De heer Peter De Ridder betreurt dat in de beleidsbrief zelf niet meer aandacht werd besteed aan de problematiek van de toegankelijkheid en vraagt waarom het bedrag in de begroting werd verminderd van 10 naar 8,5 miljoen frank.

De minister deelt mee dat het verschil van 1,5 miljoen frank in de begroting het gevolg is van het overhevelen van dit bedrag naar basisallocatie 33.01 ter financiering van de sensibiliseringscampagne voor aangepast vervoer voor personen met een beperkte mobiliteit. Dit verklaart meteen waarom voor dit sensibiliseringsproject op de begroting van gelijke kansen geen speciale basisallocatie werd voorzien. In 1998 werd een bedrag van 1,5 miljoen frank tijdelijk overgeheveld voor de begroting Welzijn om lopende projecten inzake aangepast vervoer te kunnen verderzetten in afwachting van een structurele oplossing.

Ter stemming voorgelegd wordt het programma
11.40 Gelijkekansenbeleid bij indicatieve stemming
aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

De verslaggever,

De voorzitter,

Peter DE RIDDER

Ria VAN DEN HEUVEL
